

Ansökan medel för biologisk mångfald

Bekämpning av granbarkborrar

Nyttan för staden

Spånga-Tensta stadsdelsområde har drabbats hårt av angrepp från skadedjuret granbarkborren under de senaste åren. Från 2018 hade det endast upptäckts ett fåtal granar på ett par platser medan under 2019 och 2020 har detta spridit sig till flera områden och på vissa platser helt slagit ut granbeståndet. I enlighet med handlingsplanen för biologisk mångfald behöver förvaltningen aktivt arbeta med dessa skadeangrepp för att undvika att den bostadsnära naturen och de få större skogsområden som finns i stadsdelsområdet uteslutande blir ytor av homogen karaktär. Förvaltningen anser att åtgärder måste ske skyndsamt när angrepp har upptäckts dels för att minska risken för spridning till andra stadsdelar och dels för att bevara så många friska träd som möjligt i aktuellt område. Åtgärder kommer utöver gallring och borttagning av angripna träd även inkludera en inventering av bostadsnära natur samt skogspartier med granbestånd för att få en bild av hur spridningsgraden i stadsdelarna ser ut. Om möjligt planerar även förvaltningen att se över alternativa åtgärder utöver gallring, så som till exempel fällor etc, i samverkan med miljöförvaltningen och behörig utförare.

Tidplan

Förvaltningen planerar att genomföra förberedande arbete med behörig arboristentreprenad under vintern. Arbetet kommer innebära upprättande av områdesindelning inför inventering av drabbade skogsområden samt framtagning av alternativa åtgärdsförslag. Under april-maj kommer det genomföras gallrings- och urtagsåtgärder av drabbade träd. Därefter genomförs nya kontroller med löpande åtgärder under säsongen. Då kommer även de alternativa åtgärderna, så som upprättande av feromonfällor och möjligheten att placera ut fågelholkar för att locka till sig barkborrarnas naturliga fiende hackspett, att utvecklas och utvärderas.

Varför åtgärderna är angelägna att genomföras under året

Förvaltningen har genomfört de åtgärder som det funnits resurser till under året. De områden som påbörjats har dock inte kunnat avslutas och det behöver kompletteras med ytterligare åtgärder för att försöka hålla spridningen till begränsade områden. Förvaltningen har bland annat samverkat med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning vid åtgärder som genomförts på stadsdelsgränsen. Detta är ett samarbete som behöver utvecklas, dels med Rinkeby-Kista och dels med övriga angränsande förvaltningar, eftersom spridningen inte tar hänsyn till gränslinjer. En inventering av granbeståndet bidrar till att få en övergripande uppfattning av var förvaltningen behöver prioritera sina resurser och vilka övriga förvaltningar som det behöver samverkas med. Ett viktigt steg i arbetet är att samverka över gränserna.

Varför dessa åtgärder inte kan rymmas inom ordinarie budget

Insatser mot granbarkborrar har genomförts under 2019 och 2020. Vidtagna åtgärder har varit väldigt kostsamma för förvaltningen då dessa åtgärder tas från ordinarie driftbudget. Eftersom ytterligare åtgärder inte ryms i den ordinarie budgeten för parkskötsel och underhåll kan bekämpningen inte göras i den utsträckning som behövs.

Förvaltningen måste ständigt prioritera vilka åtgärder som kan genomföras över året och så kostsamma beställningar som åtgärder mot granbarkborren ryms inte inom budget för kommande år. Med hänsyn till hur klimatet förändras över tid är det rimligt att förvänta sig ytterligare utbrott likt dessa, vilket behöver tas höjd för inte bara på stadsdelsförvaltningar utan även centralt ifrån staden om bostadsnära natur och skogsområden ska lyckas bevaras. Förvaltningen ansöker således om riktade medel för en utökad skötsel av naturmiljöer i syfte att främja den biologiska mångfalden och dess befintliga artvariation.

Beräknad utökning av driftmedlen

För att genomföra planerade åtgärder äskar förvaltningen medel om 600 000 kronor för färdigställande av påbörjade gallringar i angripna granskogar. Inventering av utbredningen av granbarkborren samt försök och utredning av alternativa åtgärder för bekämpning av granbarkborre. Åtgärden kommer att genomföras av förvaltningens årsentreprenör för parkavtal samt arboristentreprenad.